

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ- 2011

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાં ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE)
નોંધણી નંબર : _____
પાઠ્યક્રમ : દૂરવર્તી શિક્ષણનો વિકાસ અને તત્ત્વદર્શન (ES-311)
તારીખ : 27/08/2011
સમય : 11.00 to 02.00
સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે. કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન:-1 ગમે તે એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) દૂરવર્તી શિક્ષણના ઐતિહાસિક વિકાસની નીચેના મુદ્દાઓના આધારે ચર્ચા કરો.
- પત્રાચાર શિક્ષણ
 - શૈક્ષણિક પ્રસારણ
 - પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
- (2) સામાજિક જરૂરિયાતો અને શિક્ષણ પ્રણાલીના સંદર્ભમાં દૂરવર્તી શિક્ષણ પ્રણાલીની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના આશરે 300 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) ભારતમાં દૂરવર્તી શિક્ષણનો વિકાસ ચર્ચો.
- (2) દૂરવર્તી શિક્ષણની મર્યાદાઓ ચર્ચો.
- (3) દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અધ્યાપકની ભૂમિકા સમજાવો.
- (4) પ્રાચીન ભારતની બ્રાહ્મણકાલીન શિક્ષણ પ્રથાની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (5) પત્રાચાર શિક્ષણના સંદર્ભમાં CIEFL ના કાર્યક્રમો ચર્ચો.
- (6) દૂરવર્તી શિક્ષણમાં તકનિકી માધ્યમોનો ઉપયોગ.

પ્રશ્ન:-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ આપો. (25)

- (1) દૂરવર્તી શિક્ષણના સુધારવાદી કાર્યક્રમો જણાવી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રવર્તમાનમાં વધતીજતી વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા અને શિક્ષણની માંગના સંદર્ભમાં ઓપન યુનિવર્સિટી(મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલય)ના અભ્યાસક્રમો અંગે તમારા વિચારો રજૂ કરી વિસ્તારથી સમજાવો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ- 2011

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાં ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સ્વ-અધ્યયન માટેની મુદ્રિત સામગ્રીની રૂપરેખા અને વિકાસ (ES-312)

તારીખ : 27/08/2011

સમય : 3.00 to 06.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન:-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) અધ્યયનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અધ્યયનના સિદ્ધાંતો જણાવી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (2) અભ્યાસક્રમ આયોજનનો તંત્રપ્રણાલી અભિગમનો ખ્યાલ આપી વિસ્તારથી સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના આશરે 300 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

1. સ્વઅધ્યયન સામગ્રીને વ્યવસ્થિત ગોઠવવાના માપદંડોની ચર્ચા કરો.
2. સ્વઅધ્યયન સામગ્રીની આવશ્યકતાનો ખ્યાલ આપો.
3. અભ્યાસક્રમ રચનાની પાયાની સમસ્યાઓનો ખ્યાલ આપો.
4. મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.
5. દૂરવર્તી શિક્ષણ સામગ્રી લેખનના લક્ષણો ચર્ચો.
6. પ્રત્યાયનના પ્રકાર જણાવી ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) પાઠ્ય સામગ્રીનો ખ્યાલ આપી પાઠ્યસામગ્રીની રચના વ્યવસ્થાના સોપાનો જણાવી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રત્યાયનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો સમજાવો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ- 2011

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાં ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : અધ્યેતા સહાયક સેવાઓ (ES-313)

તારીખ : 29/08/2011

સમય : 11.00 to 2.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે. **કુલ ગુણ : 75**

પ્રશ્ન:-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 1200 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) દૂરવર્તી શિક્ષણમાં સલાહ માટેના માધ્યમો વર્ણવી તમારી દૈનિક એ શ્રેષ્ઠ માધ્યમ કયુ ગણી શકાય તેની કારણસર સમજૂતી આપો.
- (2) શિક્ષકની ટિપ્પણીઓના પ્રકાર પર ઉદાહરણ સાથે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન:-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 300 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) દૂરવર્તી શિક્ષણના શિક્ષકની કામગીરી જણાવો. તે પરંપરાગત શિક્ષકથી કેવી રીતે અલગ પડે છે ?
- (2) પરંપરાગત અને મુક્ત શિક્ષણપ્રણાલીના અધ્યેતાઓની તુલના કરો.
- (3) અભ્યાસકેન્દ્રોને વધુ સમૃદ્ધ બનાવા માટેના તમારા વ્યવહારુ સૂચના આપો.
- (4) વ્યક્તિગત સંપર્ક કાર્યક્રમની વ્યવસ્થા અને તેના હેતુ અંગેનો પરિચય આપો.
- (5) પૂરક પ્રત્યાયન એટલે શું ?
- (6) સહાયક સેવાઓના પ્રબંધન પર અસરકર્તા પરિબલો જણાવો.

પ્રશ્ન:-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) અભ્યાસ કૌશલ્યોના અધ્યાપનનું મહત્વ સમજાવો.
 - (2) સલાહના કેટલા માધ્યમો છે કોઈપણ ત્રણ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ- 2011

અભ્યાસક્રમ : પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાં ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : દૂરવર્તી શિક્ષણનું વ્યવસ્થાપન (ES-314)

તારીખ : 29/08/2011

સમય : 03.00 to 6.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન:-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 1200 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) સંકલનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી આંતરવિભાગીય સંકલનમાં એક સફળ મેનેજરની ભૂમિકા પર સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (2) આયોજન એટલે શું ? આયોજન તૈયાર કરવાના સોપાનો જણાવી વિસ્તૃત છણાવટ કરો.

પ્રશ્ન:-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 300 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) એક સફળ પરિવર્તક માટે આવશ્યક કૌશલ્યોની ચર્ચા કરો.
- (2) દૂરવર્તી શિક્ષણમાં સ્વયંશાસિત જૂથ તરીકે બુદ્ધિજીવીઓની ભૂમિકા સમજાવો.
- (3) પ્રવર્તમાનમાં ઉચ્ચત્તર દૂરવર્તી શિક્ષણના વ્યવસ્થાપનની આવશ્યકતા સ્પષ્ટ કરો.
- (4) પ્રણાલીગત યુનિવર્સિટીઓ અને મુક્ત વિશ્વવિદ્યાલયોના સંસ્થાકીય માળખાનો તફાવત સમજાવો.
- (5) વ્યવસ્થાપન પરિવર્તનમાં પરિવર્તકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (6) પત્રાચાર શિક્ષણપ્રણાલીની નબળાઈઓ દૂર કરવાના ઉપાય ચર્ચો.

પ્રશ્ન:-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો આશરે 1200 શબ્દોમાં જવાબ લખો. (25)

- (1) વિવિધ વ્યવસ્થાકીય કૌશલ્યની ચર્ચા કરો.
 - (2) યુનિવર્સિટીઓના પદાધિકારીઓ વિષે સમજ આપો.
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ- 2011

અભ્યાસક્રમ	: પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમાં ઈન ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન (PGDDE) નોંધણી નંબર : _____
પાઠ્યક્રમ	: દૂરવર્તી શિક્ષણ માટે પ્રત્યાયન તકનીકી (ES-318)
તારીખ	: 30/08/2011
સમય	: 11.00 to 2.00
સૂચના	: (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. (2) જમણી બાજુ પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 75

પ્રશ્ન:-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 1200 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) અધ્યયન હેતુઓના સંદર્ભમાં શિક્ષણના વિવિધ માધ્યમોના સ્વરૂપ અને માધ્યમોની યથાર્થતાની ચર્ચા કરો.
- (2) શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોની સ્ક્રિપ્ટ તૈયાર કરવાના સોપાનો વર્ણવો.

પ્રશ્ન:-2 નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 300 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) દૂરવર્તી શિક્ષણમાં માધ્યમોની જરૂરિયાતના સંદર્ભમાં તમારો અભિપ્રાય આપો.
- (2) રેડિયો (શ્રાવ્ય) માધ્યમોની પ્રવર્તમાન સમયમાં સંભવિતતા ચર્ચો.
- (3) કાર્યક્રમ નિર્માણ પ્રક્રિયાની ચિત્રાત્મક અભિવ્યક્તિ આપો.
- (4) ટેલિવિઝન કાર્યક્રમના નિર્માણમાં 'સંકલન' શું છે ?
- (5) શૈક્ષણિક પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (6) CAL સમજાવો.

પ્રશ્ન:-3 નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 1200 શબ્દોમાં લખો. (25)

- (1) પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયા ઉદાહરણસહ વર્ણવો અને પ્રત્યાયન પ્રક્રિયાના અવરોધોની ચર્ચા કરો.
- (2) દૂરપરિષદના સંદર્ભમાં નીચેની વિગતે ચર્ચા કરો.
(અ) અર્થ (બ) ફાયદા (ક) પ્રકાર (ડ) ટેકનીકસ